

**Силабус
вибіркового освітнього компоненту ВК**

Основи міжнародної еколого-економічної діяльності

Назва дисципліни:	Основи міжнародної еколого-економічної діяльності
Рівень вищої освіти:	другий (магістр)
Сторінка курсу в Moodle:	https://dl2022.khadi.kharkov.ua/course/view.php?id=2111
Обсяг освітнього компоненту	4 кредити (120 годин)
Форма підсумкового контролю	Залік
Консультації:	за графіком
Назва кафедри:	Кафедра екології
Мова викладання:	українська
Керівник курсу:	Барун Марина Вікторівна, к.е.н., доцент кафедри екології
Контактний телефон:	050-973-95-58
E-mail:	E-mail masha.barun@gmail.com

Короткий зміст освітнього компоненту:

Метою вивчення навчальної дисципліни є ознайомлення майбутніх магістрів з основними теоретичними і практичними положеннями міжнародної еколого-економічної діяльності, показати її роль в розумінні соціально-економічних процесів, що відбуваються в Україні та світі, сформулювати уявлення про міжнародні особливості розвитку економічних процесів та їх вплив на природне середовище.

Предмет: теоретичні та методологічні основи, методичні положення наукових напрямків міжнародної еколого-економічної діяльності на сучасному етапі розвитку.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- обґрунтування і представлення основних теоретико-методологічних засад еколого-економічних відносин в міжнародному просторі;
- вивчення походження та генезису міжнародних еколого-економічних відносин;
- формування напрямків та удосконалення системи міжнародних еколого-економічних відносин, міжнародних договорів, проектів, тощо.

Передумови для вивчення освітнього компоненту: диплом першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Компетентності:

- Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування при здійсненні професійної діяльності;
- Здатність використовувати сучасні методи захисту довкілля, принципи комплексного захисту природних екосистем і людського суспільства від екологічно небезпечних природних і техногенних процесів (явищ);
- Здатність обґрунтовувати власну точку зору у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування;

- Сучасна обізнаність щодо національних та міжнародних програм та законодавчих актів формування екомережі різного ступеня організації;
- Здатність використовувати національні та міжнародні нормативні бази для управління комплексними діями або проектами міжнародному співробітництві;
- Здатність самостійно розробляти екологічні проекти шляхом творчого застосування існуючих та генерування нових ідей.

Результати навчання:

- Демонструвати обізнаність щодо новітніх принципів та методів захисту навколишнього середовища;
- Здійснювати прогнозування наслідків небезпечних природних та антропогенних процесів (явищ) для прийняття управлінських рішень;
- Брати участь у розробці проектів і практичних рекомендацій щодо збереження довкілля із залученням громадськості;
- Вміти використовувати національні та міжнародні нормативно-правові, еколого-економічні і технологічні аспекти функціонування об'єкту наукових досліджень.

Тематичний план

№ теми	Назва тем (ЛК, ЛР, ПР, СЗ, СР)	Кількість годин	
		очна	заочна
1	ЛК Сутність та особливості міжнародної еколого-економічної діяльності	2	1
	ПР (ЛР, СЗ) Сутність еколого-економічного підходу, визначення протиріччя екологічних та економічних процесів	2	1
	СР Діяльність глобального екологічного фонду	11	14
2	ЛК Глобальна еколого-економічна ситуація	2	1
	ПР (ЛР, СЗ) Вплив глобалізації на міжнародні екологічні відносини	2	1
	СР Діяльність неурядових міжнародних організацій	11	14
3	ЛК Еколого-економічна діяльність міжнародних організацій	2	1
	ПР (ЛР, СЗ) Глобальна система моніторингу навколишнього середовища	2	-
	СР Основні напрямки діяльності організації «Гринпіс»	11	14
4	ЛК Міжнародні договори, програми та проекти еколого-економічної спрямованості	2	1
	ПР (ЛР, СЗ) Зміст договорів еколого-економічної спрямованості	2	1
	СР Конвенція про трансграничне забруднення навколишнього середовища	11	14
5	ЛК Еколого-економічні проблеми в рішеннях міжнародних конференцій	2	1
	ПР (ЛР, СЗ) Концепція сталого розвитку в рішеннях ООН	2	-
	СР Стокгольмська конференція ООН	11	14
6	ЛК Особливості еколого-економічної політики різних країн	2	1

	ПР (ЛР, СЗ) Порівняльна характеристика особливостей екологічного розвитку різних країн світу	2	-
	СР Особливості еколого-економічної експертизи проектів в різних країнах	11	14
7	ЛК Особливості еколого-економічної політики різних груп країн	2	1
	ПР (ЛР, СЗ) Групування різних країн світу в залежності від економічної політики	2	-
	СР Роль монополій в еколого-економічній політиці країн світу	11	14
8	ЛК Міжнародна еколого-економічна діяльність України	2	1
	ПР (ЛР, СЗ) Співпраця України з різними групами країн: еколого-економічний аспект	2	1
	СР Співпраця України і країн ЕС в рамках програми TACIS	11	14
Разом	ЛК	16	8
	ПР (ЛР, СЗ)	16	4
	СР	88	108

Методи навчання, форми та методи оцінювання:

Методи навчання: лекції; практичні заняття в групі; заняття з розв'язання проблем; консультації.

Поточне та проміжне оцінювання: усне та письмове опитування, консультації для обговорення результатів поточного та проміжного оцінювання.

Підсумкове оцінювання з дисциплін: залік.

Методи навчання:

- 1) словесні: традиційні: лекції, пояснення тощо;
- 2) наочні: метод ілюстрацій, метод демонстрацій;
- 3) практичні: практичні заняття;

Система оцінювання та вимоги:

Поточна успішність

1 Поточна успішність здобувачів за виконання навчальних видів робіт на навчальних заняттях і за виконання завдань самостійної роботи оцінюється за допомогою чотирибальної шкали оцінок з наступним перерахуванням у 100-бальною шкалу. Під час оцінювання поточної успішності враховуються всі види робіт, передбачені навчальною програмою.

1.1 Лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання конкретизованих завдань.

1.2 Практичні заняття оцінюються якістю виконання контрольного або індивідуального завдання, виконання та оформлення практичної роботи.

1.3 Лабораторні заняття оцінюються якістю виконання звітів про виконання лабораторних робіт.

1.4 Семінарські заняття оцінюються якістю виконання індивідуального завдання / реферату.

2 Оцінювання поточної успішності здобувачів вищої освіти здійснюється на кожному практичному занятті (лабораторному чи семінарському) за чотирибальною шкалою («5», «4», «3», «2») і заносяться у журнал обліку академічної успішності.

– «відмінно»: здобувач бездоганно засвоїв теоретичний матеріал, демонструє глибокі знання з відповідної теми або навчальної дисципліни, основні положення;

– «добре»: здобувач добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного;

– «задовільно»: здобувач в основному опанував теоретичні знання навчальної теми, або дисципліни, орієнтується у першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, невпевнено відповідає на додаткові питання, не має стабільних знань; відповідаючи на питання практичного характеру, виявляє неточність у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою професією;

– «незадовільно»: здобувач не опанував навчальний матеріал теми (дисципліни), не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутнє наукове мислення, практичні навички не сформовані.

3 Підсумковий бал за поточну діяльність визнається як середньоарифметична сума балів за кожне заняття, за індивідуальну роботу, поточні контрольні роботи за формулою:

$$K^{поточ} = \frac{K1 + K2 + \dots + Kn}{n}$$

де $K^{поточ}$ – підсумкова оцінка успішності за результатами поточного контролю;

$K1, K2, \dots, Kn$ – оцінка успішності n -го заходу поточного контролю;

n – кількість заходів поточного контролю.

Оцінки конвертуються у бали згідно шкали перерахунку (таблиця 1).

Таблиця 1 Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу

4-бальна шкала	100-бальна шкала	4-бальна шкала	100-бальна шкала	4-бальна шкала	100-бальна шкала	4-бальна шкала	100-бальна шкала
5	100	4,45	89	3,90	78	3,35	67
4,95	99	4,4	88	3,85	77	3,3	66
4,9	98	4,35	87	3,80	76	3,25	65
4,85	97	4,3	86	3,75	75	3,2	64
4,8	96	4,25	85	3,7	74	3,15	63
4,75	95	4,20	84	3,65	73	3,1	62
4,7	94	4,15	83	3,60	72	3,05	61
4,65	93	4,10	82	3,55	71	3	60
4,6	92	4,05	81	3,5	70	від 1,78 до 2,99 повторне складання	
4,55	91	4,00	80	3,45	69	від 0 до 1,77	від 0 до 34
4,5	90	3,95	79	3,4	68	повторне вивчення	

Підсумкове оцінювання

1 Здобувач вищої освіти отримує залік на останньому занятті з дисципліни за результатами поточного оцінювання. Середня оцінка за поточну діяльність конвертується у бали за 100-бальною шкалою, відповідно до таблиці перерахунку (таблиця 1).

Здобувачі вищої освіти, які мають середню поточну оцінку з дисципліни нижче ніж «3» (60 балів), на останньому занятті можуть підвищити свій поточний бал шляхом складання тестів з дисципліни.

Оцінювання знань здобувачів шляхом тестування здійснюється за шкалою:

- «Відмінно»: не менше 90 % правильних відповідей;
- «Дуже добре»: від 82 % до 89 % правильних відповідей;
- «Добре»: від 74 % до 81 % правильних відповідей;
- «Задовільно»: від 67 % до 73% правильних відповідей;
- «Задовільно достатньо»: від 60 % до 66 % правильних відповідей;
- «Незадовільно»: менше 60 % правильних відповідей.

2 Умовою отримання заліку є:

- відпрацювання всіх пропущених занять;
- середня поточна оцінка з дисципліни не нижче «3» (60 балів).

3 За виконання індивідуальної самостійної роботи та участь у наукових заходах здобувачам нараховуються додаткові бали.

3.1 Додаткові бали додаються до суми балів, набраних здобувачем вищої освіти за поточну навчальну діяльність (для дисциплін, підсумковою формою контролю для яких є залік), або до підсумкової оцінки з дисципліни, підсумковою формою контролю для якої є екзамен.

3.2 Кількість додаткових балів, яка нараховується за різні види індивідуальних завдань, залежить від їх об'єму та значимості:

- призові місця з дисципліни на міжнародному / всеукраїнському конкурсінанукових студентських робіт — 20 балів;
- призові місця з дисципліни на всеукраїнських олімпіадах — 20 балів;
- участь у міжнародному / всеукраїнському конкурсі наукових студентськихробіт — 15 балів
- участь у міжнародних / всеукраїнських наукових конференціях студентів тамолодих вчених — 12 балів;
- участь у всеукраїнських олімпіадах з дисципліни — 10 балів
- участь в олімпіадах і наукових конференціях ХНАДУ з дисципліни — 5 балів;
- виконання індивідуальних науково-дослідних (навчально-дослідних) завданьпідвищеної складності — 5 балів.

3.3 Кількість додаткових балів не може перевищувати 20 балів.

4 Результат навчання оцінюється за двобальною шкалою (зараховано/незараховано) згідно з таблицею 2;

Таблиця 2 – Шкала переведення балів у національну систему оцінювання

За 100-бальною шкалою	За національною шкалою
від 60 балів до 100 балів	зараховано
менше 60 балів	незараховано

Політика курсу:

- курс передбачає роботу в колективі, середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики;
- освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу;
- самостійна робота передбачає вивчення окремих тем навчальної дисципліни, які винесені відповідно до програми на самостійне опрацювання, або ж були розглянуті стисло;
- усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін;
- якщо здобувач вищої освіти відсутній на заняттях з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача;
- під час вивчення курсу здобувачі вищої освіти повинні дотримуватись правил академічної доброчесності, викладених у таких документах: «Правила академічної доброчесності учасників освітнього процесу ХНАДУ» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_67_01_dobroch_1_p_df), «Академічна доброчесність. Перевірка тексту академічних, наукових та кваліфікаційних робіт на плагіат» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_85_1_01.pdf), «Морально-етичний кодекс учасників освітнього процесу ХНАДУ» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_67_01_MEK_1.pdf).
- у разі виявлення факту плагіату здобувач отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у силабусі;
- списування під час контрольних робіт та заліку заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Рекомендована література:

1. Барун М.В. Інвестиційні детермінанти мотиваційної ідеології впровадження ресурсозберігаючих проектів у промислове виробництво / Н.М. Андрєєва, М.В. Барун: Монографія / за заг. ред. доктора екон. наук, проф. І. М. Сотник. – Суми :Університетська книга, 2016. – 368 с.
2. Єдиний державний реєстр Міжнародних організацій, членом яких є Україна // Офіційний сайт Міністерства закордонних справ України [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://mfa.gov.ua/ua/about-ukraine/international-organizations/ioregister>
3. Шлапак Н. С. Екологічний менеджмент : підручник / Н. С. Шлапак, В. С. Волошин, Т. В. Серкутан. Маріуполь : ПДТУ, 2016. 205 с.
4. Худоба В. Екологія : навч.-метод. посіб. / Володимир Худоба, Юлія Чикайло. Львів : ЛДУФК, 2016. 92 с.
5. Герасименко Я. О. Міжнародний екологічний правопорядок та екологічні права. Правові засади гарантування та захисту прав і свобод людини і громадянина : зб. наук. ст. та тез наук. повідомл. за матеріалами Міжнар. наук.-практ. конф., Полтава, 23 листоп. 2012 р. Х., 2012. Ч. 1. С. 178–180.

Додаткові джерела:

1. дистанційний курс: <https://dl2022.khadi.kharkov.ua/course/view.php?id=2111>
2. Гришко Л. Екологічно чисті продукти в Україні: попит перевищує пропозицію [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.dw-world.de/dw/article/0,5583047,00.html>
3. Єдиний державний реєстр Міжнародних організацій, членом яких є Україна. Офіційний сайт Міністерства закордонних справ України. URL: <http://mfa.gov.ua/ua/about-ukraine/international-organizations/io-register>.

Розробник (розробники)

силабусу навчальної дисципліни _____
(підпис)

_____ Марина БАРУН
(ПІБ)

Завідувач кафедри

(підпис)

_____ Наталія ВНУКОВА
(ПІБ)